

a jiných zástupců), rovněž z r. 1869 až 1912, pak 7. chronologický, systematický, věcný a osobní rejstřík k judikatuře senátu, povoláného k řešení kompetenčních konfliktů mezi říšským soudem a soudem správním, a 8. rejstřík citovaných míst zákonných. Vzhledem k přebohatému obsahu a levné poměrně ceně lze jak teoretiku, tak praktiku jen vřele doporučiti. Skřipský.

Lichva dle císařského nařízení ze dne 12. října 1914, č. 275. ř. z. Napsal **prof. dr. A. Miříčka**. Zvláštní otisk z časopisu »Právník 1915 r. LIV., seš. I.—III. V Praze 1915; tisk dr. Ed. Grégra a syna; nákladem vlastním; str. 50. Tato brožurka obsahuje pojednání o lichvě, jak byla cit. císařským nařízením upravena, ze všech dosud publikovaných nejobsáhlejší, nejvšestrannější, nejdůkladnější a nejlepší. Jako profesor trestního práva věnuje p. spisovatel v první řadě pozornost trestnímu obsahu nařízení a tento svými jasnými a přesnými výklady vyčerpává naprosto. Přes to bylo se dotčeno i civilně-právního obsahu, pokud se toho vidělo p. autorovi třeba, a není proto výklad tohoto obsahu úplný. V jednotlivých podrobných otázkách (na př. lze-li rozuměti »nezkušenosti« v § 1. stav trvalý, kdy jest nájem, neb cese pohledávek jedním úvěrním a kdy za hotové) nebudou se snad názory čtenáře vždy krýti s náhledem spisovatelovým, ale tím nemá býti se dotčeno významu a ceny předložené práce. Právem vytýká p. spisovatel českému překladu říšského zákonníka nesprávnosti, na něž již s jiné strany (v »Právníku«) bylo rovněž poukázáno. Každý právník, jenž zabývá se trestním právem, ať teoretik, ať praktik, sáhne milerád po tomto spisku a osvěží se jeho četbou. Skřipský.

Zprávy spolkové.

Členské schůze. Ve schůzi ze dne 18. března 1915 konané za předsednictví I. místopředsedy r. v. z. s. n. o. Boubely za přítomnosti 23 členů, přednášel okr. soudce Skřipský o novém císařském nařízení o lichvě. Obmeziv thema své na stránku soukromoprávní, vytkl nejprve objektivní znaky pojmu lichvy. Majetková hodnota »dávky — protidávky« — pojem to velmi široký vůči dalším ustanovením trestním — jest předpokladem »lichvy«. Dřívější požadavek hrozící z ní hospodářské zkázy dlužníkovy nyní odpadl. Požadovaný »nápadný nepoměr« mezi dávkou a protidávkou jest arcí pojem velmi nejasný. Přednášející srovnává jej s §em 934. obč. z. (laesio enormis). Ovšem námitky §u 934. obč. z. lze se vzdáti — nařízení o lichvě patří do zákonodárství trestního a tedy jako *ius cogens* vzdání se námitky lichvy patrně nepřipouští (anal. zákona splátkového, kde ovšem to výslovně vytčeno). Vykořisťování musí se týkati určitých vlastností resp. stavů dlužníkových, nouze, lehkou

mýslnosti, rozčilení atd. Z těch nejnejasnějším jest pojem »nouze«. Lichva se stihá jen od individua k individuu; kartely, trusty tím vyňaty.

Subjektivní stránka v civilně-právní části nařízení nevytčena. Přes to dlužno míti za to, že třeba, aby věřitel dle celého objektivního stavu věci si byl v ě d o m, že páše lichvu (arg. slovo »ausbeuten«; kdo objektivního stavu věci nezná, nemá úmyslu a vědomí »vykořistiti« — můžeť tu býti praetium affectionis pro dlužníka a pod.).

Smlouva lichevní je neplatna (»nichtig« — výraz v materialním právu ponejprv užitý). Ustanovení §u 7. (o zrušení následků) je zbytečno vzhledem k všeobecné normě §u 877. obč. z. Poněvadž jde o ius cogens, musí na lichevní ráz smlouvy soudce bráti zřetel ex offo, ne teprve na námitku.

V debatě předsedající děkuje především přednášejícímu má za to, že narazilo by v praxi na nepřekonatelné obtíže, bráti všude ex offo v úvahu možnost lichvy.

Dr. B u l í n má za to, že soudce jsa povinen učiniti o ev. případě lichvy trest. soudu oznámení, bude nucen ex offo k event. lichevnímu rázu přihlížeti.

Dr. K y j o v s k ý uvádí analogický případ, kde zažalována odměna za sjednání manželství a žalovaný připustil jen částku její jako přiměřenu — soudce však přes to celou žalobu zamítl pro neplatnost smlouvy.

Dr. Č a p e k nadhazuje otázku, quid iuris, nutno-li podstatu smlouvy dříve zjistiti výslechem svědků vůbec nevedených a trestnost už promlčena.

Přednášející odpovídá, že pak ovšem nedojde k substanciaci lichvy.

Dr. H o d á č m l. má za to, že při objekt. kritériu »nepoměru« myslil zákon i na nepoměr subjektivní mezi stanoviskem věřitelovým a dlužníkovým. Tu zákon svého účelu nedosáhne, poněvadž tohoto nepoměru postihnouti nelze — právě jako ne při vyhánění cen do výše, vzhledem k jich měnlivosti resp. stoupání.

Na to schůze za pochvalného potlesku přednášejícímu skončena.

Ve schůzi dne 24. dubna 1915 přednášel za předsednictví dv. rady dra. Podbrdského p. dr. E m i l K o s t k a, kand. advok. z Vídně, »o svedení v právu rak. a cizím«. V tomto thematě stejně rozsáhlém jako zajímavém probral přednášející poutavým způsobem především platné právo rakouské, vyhradiv si pro pokročilost času probrati zásady nové osnovy trestní a práv cizozemských ve přednášce další. Referát o obou těchto přednáškách přineseme tedy v čísle příštím.